



**การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย**  
**หมายเหตุประกอบงบการเงิน**  
**สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542 และ 2541**

**1. กิจกรรมการดำเนินงาน**

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 โดยได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาล ปตท.ต้องดำเนินงานภายใต้กฎและข้อบังคับของรัฐวิสาหกิจโดยมีต้องเสียภาษีเงินได้จากการกำไรสุทธิ แต่จะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีและนำส่งกระทรวงการคลัง กิจกรรมหลักของ ปตท. เป็นการดำเนินธุรกิจด้านปิโตรเลียมเพื่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ปตท.ลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ การกลั่นน้ำมัน การตลาดน้ำมัน และธุรกิจปิโตรเคมี

**2. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน**

งบการเงินของ ปตท. จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง โดยแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานรวมของสำนักงานใหญ่และหน่วยธุรกิจ 3 หน่วย คือ ปตท.น้ำมัน ปตท.อินเตอร์เนชันแนลและปตท.ก๊าซธรรมชาติ และในงวดบัญชีปี 2542 งบการเงินของ ปตท. ได้รวมสินทรัพย์และหนี้สินของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัยด้วย และได้ปรับงบการเงินในงวดบัญชีปี 2541 โดยนำสินทรัพย์และหนี้สินส่วนของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัยมารวมด้วยเช่นกัน

**3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ**

**3.1 การรับรู้รายได้**

รายได้จากการขายรับรู้เมื่อส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้า

รายได้อื่นรับรู้ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ดอกเบี้ยรับ	รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์
-------------	--

ค่าสิทธิ	รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งเป็นไปตามเนื้อหาของข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง
----------	---

เงินปันผล	รับรู้เมื่อผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล
-----------	---

รายได้ค่าบริการอื่น	รับรู้เมื่อให้บริการแล้ว
---------------------	--------------------------

**3.2 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ**

ปตท. ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่ไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมียอดค้างชำระ ณ วันสิ้นงวดเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในอัตราดังนี้



### ระยะเวลาที่ค้างชำระ

### อัตราร้อยละของหนี้สงสัยจะสูญ

เกินกว่า 6 เดือน - 1 ปี

50

เกินกว่า 1 ปี - 2 ปี

75

เกินกว่า 2 ปี

100

### 3.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือราคาที่เคยคาดว่าจะขายได้สุทธิ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่าตามเกณฑ์เข้าก่อน-ออกก่อน ต้นทุนของสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าต่างๆ ค่าตรวจสอบคุณภาพและปริมาณ ตลอดจนเงินนำส่งหรือเงินรับชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาที่เคยคาดว่าจะขายได้สุทธิคำนวณจากประมาณการราคาขายตามปกติของธุรกิจ หักด้วยต้นทุนทำต่อและค่าใช้จ่ายในการขาย

### 3.4 พัสดุคงเหลือ

พัสดุคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก พักคงเหลือที่ล้าสมัยหรือเสื่อมสภาพและไม่ได้ใช้งาน ตั้งสำรองพัสดุเสื่อมสภาพทั้งจำนวน

### 3.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมแสดงด้วยราคาทุน และปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการลดลงของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

เงินลงทุนในบริษัทอื่นซึ่งถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของเจ้าของจนกว่าจะมีการจำหน่ายเงินลงทุนนั้นออกไป มูลค่ายุติธรรมในที่นี้ถือตามราคาเสนอซื้อปัจจุบันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่เ็นงบดุล

เงินลงทุนในบริษัทอื่นซึ่งถือเป็นเงินลงทุนทั่วไปแสดงด้วยราคาทุน และปรับปรุงด้วยค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการลดลงของมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

ในปี 2541 ปตท. บันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทอื่นตามวิธีราคาทุน ในปี 2542 ปตท. ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีให้เป็นไปตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยใช้วิธีเปลี่ยนทันทีและไม่ปรับงบการเงินปีก่อนย้อนหลัง ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 “การบัญชีสำหรับเงินลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน” ออกโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งให้เริ่มถือปฏิบัติในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป



### 3.6 ต้นทุนการกู้ยืม

ดอกเบี้ยจ่ายซึ่งรวมถึงผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นส่วนปรับปรุงดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมที่เกิดจากเงินกู้ที่กู้มาโดยเฉพาะเพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตามประสงค์ สำหรับดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากเงินกู้เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปแต่ได้นำมาใช้ในโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์ โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยตั้งขึ้นเป็นทุนคูณด้วยราคาตามบัญชีถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง เมื่องานก่อสร้างแล้วเสร็จจึงถือเป็นค่าใช้จ่าย

### 3.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุน หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรง เพื่อตัดต้นทุนของสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภทในอัตราดังนี้

#### อัตราค่าเสื่อมราคาร้อยละต่อปี

อาคาร	3.33 - 10.00
เครื่องจักร และอุปกรณ์	4.00 - 10.00
อุปกรณ์จัดเก็บผลิตภัณฑ์	10.00
ยานพาหนะ	20.00
สินทรัพย์อื่น ๆ	10.00 - 20.00

สินทรัพย์ที่มีราคารวมหน่วยละไม่เกิน 30,000 บาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่ซื้อ ยกเว้นถึงก๊าซหุงต้มแสดงเป็นสินทรัพย์ซึ่งรวมอยู่ในรายการสินทรัพย์อื่นๆ โดยมีอายุการใช้งาน 5 ปี เนื่องจากถือความมีสาระสำคัญของยอดรวมทั้งสิ้น

สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค แสดงตามราคาทุนที่ได้มา

สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างแสดงด้วยราคาทุน ดอกเบี้ยจ่าย ผลต่างจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินกู้ยืมในส่วนที่เป็นการปรับปรุงดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการก่อสร้างถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างด้วย จนกว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จและพร้อมใช้งาน หลังจากนั้นถือเป็นค่าใช้จ่าย

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ ซึ่งคำนวณจากราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

### 3.8 สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

สัญญาเช่าอุปกรณ์ ที่ผลประโยชน์และความเสี่ยงส่วนใหญ่เป็นของ ปตท. จัดอยู่ในประเภทสัญญาเช่าการเงิน บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของค่าเช่าที่ต้องจ่ายตามสัญญา ณ วันเริ่ม



ต้นของสัญญาเช่า โดยค่าเช่าที่ต้องจ่ายแต่ละงวดแบ่งออกเป็นส่วนของหนี้สินตามสัญญาเช่า และส่วนของค่าใช้จ่ายทางการเงินซึ่งคำนวณตามอัตราร้อยละคงที่ของยอดหนี้สินคงเหลือ

ส่วนของดอกเบี้ยจ่ายซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงิน ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามอายุของสัญญาเช่า หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินแสดงในงบดุลด้วยยอดสุทธิจากค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ประเภทอุปกรณ์ตามสัญญาเช่าการเงินนี้ คำนวณตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรง

สัญญาเช่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ที่ผลประโยชน์และความเสี่ยงทั้งหมดเป็นของผู้ให้เช่า จัดอยู่ในประเภทสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่ต้องจ่ายถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา

หากมีการยกเลิกสัญญาเช่าดำเนินงานก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา ส่วนที่ต้องจ่ายให้ผู้ให้เช่า สำหรับการยกเลิกสัญญาดังกล่าว บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่มีการยกเลิกสัญญา

### 3.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนประกอบด้วยสิทธิการใช้ สิทธิการเช่าและสิทธิในการดำเนินงานอื่น แสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ การตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่าในอัตราดังนี้

#### อัตราค่าตัดจำหน่ายร้อยละต่อปี

สิทธิการใช้/สิทธิการเช่า	3.33 - 20.00
สิทธิในการดำเนินงานอื่น	10.00 - 33.33

สิทธิการใช้เป็นสิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการวางท่อส่งก๊าซ สิทธิการเช่าเป็นสิทธิในการเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการดำเนินธุรกิจ ใช้เป็นอาคารสำนักงานหรืออื่นๆ ส่วนสิทธิในการดำเนินงานอื่น เป็นสิทธิในการดำเนินการร้านค้า KFC ในสถานบริการน้ำมัน

### 3.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ปตท. จะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่มีอยู่ ณ วันที่ในงบดุล เมื่อมีเหตุการณ์หรือมีการเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดข้อบ่งชี้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีจำนวนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีอย่างเป็นสาระสำคัญ และรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนทันทีโดยไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินในงวดก่อน ในกรณีที่ข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือขาดทุนจากการด้อยค่ามีจำนวนลดลง ปตท. จะบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนในงวดนั้นทันที โดยจำนวนเงินที่กลับรายการจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรเป็น (ราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย) ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 “การด้อยค่าของสินทรัพย์” ออกโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ซึ่งให้เริ่ม



ถือปฏิบัติในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป

### 3.11 รายจ่ายก่อนการดำเนินงาน

รายจ่ายก่อนการดำเนินงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนในงวดที่เกิดรายการ

### 3.12 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาท ตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการชำระหนี้เงินกู้ในระหว่างปี และจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดบัญชี รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในงวดบัญชีนั้นๆ

ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอกการตัดบัญชีปีก่อนปี 2539 จำนวนตัดจ่ายเฉลี่ยปีละเท่าๆ กันเป็นเวลา 4 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2539 โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวแสดงเป็นขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตัดจ่ายในงบกำไรขาดทุน ทั้งนี้ ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0529.3/8087 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2540

ผลขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินกู้ต่างประเทศ ณ วันสิ้นงวดบัญชีปี 2540 ซึ่งเป็นปีที่รัฐบาลได้ประกาศเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจากระบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) มาเป็นแบบลอยตัว (Managed Float) นั้น ปตท. ได้บันทึกบัญชีโดยถือเป็นรายการรอกการตัดบัญชีและตัดจ่ายเฉลี่ยปีละเท่า ๆ กันเป็นเวลา 2 ปี (ปี 2540-2541) ทั้งนี้ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0529.3/9929 ลงวันที่ 27 เมษายน 2541 แทนการตัดจ่ายตามส่วนเฉลี่ยของอายุหนี้ที่เหลือของเงินกู้แต่ละราย ซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค 0529.2/ว 37520 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2540

กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงของรายการใดๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แสดงเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายรอกการตัดบัญชีในงบดุล และตัดจำหน่ายเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนตามอายุของสัญญา

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากรายการป้องกันความเสี่ยง รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ในงวดเดียวกันกับที่เกิดกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนของรายการที่นำมาป้องกันความเสี่ยงนั้น

### 3.13 สำรองขยายงาน

จัดสรรในอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของงวดก่อน ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง



### 3.14 กองทุนบำเหน็จพนักงาน และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ปตท. จ่ายเงินสมทบเพื่อกองทุนบำเหน็จเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงานและจ่ายสมทบเพิ่มเพื่อกองทุนฯ มีเงินสำรองเพียงพอในอัตราร้อยละ 100 ของเงินบำเหน็จที่พึงต้องจ่าย ณ วันสิ้นงวดบัญชี โดยรายได้จากดอกผลของสินทรัพย์เงินกองทุนรับรู้เป็นรายได้ ส่วนเงินจ่ายสมทบรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ปตท. ได้จัดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ขึ้นในภายหลัง โดยใช้ชื่อว่า “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” กำหนดให้พนักงานที่บรรจุตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2536 เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทุกคน ส่วนพนักงานที่บรรจุก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2536 ให้สิทธิเลือกที่จะเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนบำเหน็จพนักงานหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ โดยพนักงานที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ ต้องจ่ายเงินสะสมร้อยละ 5 หรือ 10 ของเงินเดือนแล้วแต่กรณี และ ปตท. จ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงาน โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

### 3.15 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดในงบกระแสเงินสด หมายความว่ารวมถึงเงินสดและเงินฝากธนาคารที่มีกำหนดจ่ายคืนในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน ทั้งนี้ ได้รวมส่วนของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัยไว้ด้วย

### 3.16 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ในงบดุล ประกอบด้วย เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินลงทุน ลูกหนี้การค้า ส่วนหนี้สินทางการเงิน ซึ่งหมายถึงสัญญาที่ทำให้ ปตท. เกิดภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติ ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้า สัญญาเช่าการเงิน และเงินกู้ยืม ปตท. ได้ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือทางการเงินเหล่านี้ประกอบด้วย สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า และสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย ซึ่งแสดงรายการในงบดุล ณ วันที่ทำสัญญา

สัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า เป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนในอนาคตที่จะได้รับหรือต้องจ่ายของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ภาระผูกพันจากการซื้อสัญญาอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า แสดงเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สินในงบดุล ณ วันที่ทำสัญญา ส่วนลดหรือค่าธรรมเนียมที่เกิดจากการทำสัญญา ตัดจำหน่ายเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายตามอายุของสัญญา

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่เกิดขึ้นจากการรับชำระหรือจ่ายเงินตามสัญญาดังกล่าว รับรู้เป็นส่วนของดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามอายุของสัญญา กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการยกเลิกสัญญาก่อนกำหนดหรือการจ่ายเงินกู้ยืมก่อนวันครบกำหนด รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน



#### 4. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในปี 2542 ปตท. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ดังนี้

- 4.1 การเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับรายจ่ายก่อนการดำเนินงานรอการตัดบัญชี ซึ่งเดิมบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์มาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันที เพื่อให้เป็นไปตามนิยามว่าด้วยสินทรัพย์ในแม่บทการบัญชี ทำให้ ปตท. ต้องปรับปรุงกำไรสะสมยกมาต้นงวด และปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่นำมาเปรียบเทียบเสมือนว่า ปตท. ได้บันทึกรายจ่ายก่อนการดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายมาโดยตลอด การปรับปรุงดังกล่าวมีผลทำให้ ปตท. มีกำไรสุทธิในปี 2541 เพิ่มขึ้น 33.35 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงจากอดีตถึงต้นปี 2542 และ 2541 ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับรายจ่ายก่อนการดำเนินงาน” ในงบกำไรสะสมแล้ว
- 4.2 การเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสิทธิในการใช้ที่ดินวางท่อส่งก๊าซ ซึ่งเดิมเคยบันทึกไว้เป็นสินทรัพย์ประเภทที่ดินมาเป็นสิทธิการใช้ซึ่งแสดงในงบดุลภายใต้หัวข้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีผลทำให้ ปตท. ต้องปรับปรุงกำไรสะสมยกมาต้นงวด และปรับย้อนหลังงบการเงินปี 2541 ที่นำมาเปรียบเทียบเสมือนว่า ปตท. ได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่มาโดยตลอด การปรับปรุงนี้ทำให้ ปตท. มีกำไรสุทธิในปี 2541 ลดลง 13.41 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงจากอดีตถึงต้นปี 2542 และ 2541 ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการปรับปรุงการบันทึกบัญชีเพื่อจัดประเภทสินทรัพย์ใหม่” ในงบกำไรสะสมแล้ว
- 4.3 การเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลพนักงานและกรรมการ จากวิธีการจัดสรรกำไรสุทธิตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง มารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีผลทำให้ ปตท. ต้องปรับย้อนหลังงบการเงินปี 2541 ที่นำมาเปรียบเทียบเสมือนว่าได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่ การปรับปรุงดังกล่าวมีผลทำให้ ปตท. มีกำไรสุทธิในปี 2541 ลดลง 254.30 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงจากอดีตถึงต้นปี 2542 และ 2541 ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลพนักงานและกรรมการ” ในงบกำไรสะสมแล้ว
- 4.4 การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายรวมทั้งสินทรัพย์และหนี้สินของกองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนประกันวินาศภัย จากเดิมที่รับรู้ในงบการเงินแยกต่างหากจาก ปตท. มาเป็นรับรู้ในงบการเงินของ ปตท. มีผลทำให้ ปตท. ต้องปรับย้อนหลังงบการเงินปี 2541 ที่นำมาเปรียบเทียบเสมือนว่าได้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ใหม่ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ดังกล่าวทำให้กำไรสุทธิในปี 2541 เพิ่มขึ้น 108.77 ล้านบาท และงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 636.39 ล้านบาท หนี้สินเพิ่มขึ้น 18.65 ล้านบาท กำไรสะสมที่จัดสรรแล้วเพิ่มขึ้น 508.97 ล้านบาท และกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรรเพิ่มขึ้น 108.77 ล้านบาท ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายของกองทุนต่างๆ” ในงบกำไรสะสมแล้ว

การเปลี่ยนแปลงตามข้อ 4.1-4.4 ดังกล่าว มีผลทำให้กำไรสุทธิในปี 2541 ลดลง 125.60 ล้านบาท และกำไรสะสมยกมาต้นปี 2542 และ 2541 ลดลงจำนวน 214.24 ล้านบาท และ 324.73 ล้านบาท ตามลำดับ



## 5. การแก้ไขข้อผิดพลาด

ในปี 2542 ปตท. ได้แก้ไขข้อผิดพลาด ดังนี้

- 5.1 การปรับลดยอดขายปี 2539-2541 จำนวน 102.13 ล้านบาท เนื่องจากการเจรจาตกลงเกี่ยวกับราคาขายผลิตภัณฑ์ใหม่ ทำให้ต้องปรับย้อนหลังการเงินปี 2541 ที่นำมาเปรียบเทียบ ผลการปรับปรุงดังกล่าวทำให้ ปตท. มีกำไรสุทธิในปี 2541 ลดลง 1.75 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงจากอดีตถึงต้นปี 2542 และ 2541 ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดเกี่ยวกับยอดขายปี 2539-2541” ในงบกำไรสะสมแล้ว
- 5.2 การปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตปี 2540-2541 จำนวน 63 ล้านบาท เนื่องจากการประเมินภาษีสรรพสามิตเพิ่มเติมตามอัตราภาษีสรรพสามิตที่เปลี่ยนแปลง (โดยได้รับยกเว้นสำหรับเบียร์และเงินเพิ่ม) ทำให้ต้องปรับย้อนหลังการเงินปี 2541 ที่นำมาเปรียบเทียบ ผลการปรับปรุงดังกล่าวทำให้ ปตท. มีกำไรสุทธิในปี 2541 ลดลง 35.45 ล้านบาท ผลสะสมของการปรับปรุงจากอดีตถึงต้นปี 2542 และ 2541 ได้แสดงไว้ในหัวข้อ “ผลสะสมจากการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดเกี่ยวกับภาษีสรรพสามิตปี 2540-2541” ในงบกำไรสะสมแล้ว

การแก้ไขตามข้อ 5.1 - 5.2 ดังกล่าว มีผลทำให้กำไรสุทธิในปี 2541 ลดลงจำนวน 37.20 ล้านบาท และกำไรสะสมยกมาต้นปี 2542 และ 2541 ลดลงจำนวน 165.13 ล้านบาท และ 127.93 ล้านบาท ตามลำดับ

## 6. เงินลงทุนระยะสั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ปตท. มีเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เงินฝากประจำที่ครบกำหนดจ่ายคืนเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 881.53 ล้านบาท (ปี 2541 : 327.00 ล้านบาท)

## 7. ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ-สุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2542	2541
ลูกหนี้การค้า	23,715.00	17,762.60
ตัวเงินรับ	<u>2,859.10</u>	<u>2,116.58</u>
	26,574.10	19,879.18
หัก ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	<u>2,205.32</u>	<u>1,318.46</u>
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ-สุทธิ	<u>24,368.78</u>	<u>18,560.72</u>

ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ได้รวมลูกหนี้รัฐวิสาหกิจ จำนวน 13,648.11 ล้านบาท (ปี 2541 : 10,646.47 ล้านบาท)

## 8. ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน





หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ลูกหนี้การค้า	20,580.33	13,374.12
ลูกหนี้อื่น	<u>95.59</u>	<u>70.01</u>
รวม	<u>20,675.92</u>	<u>13,444.13</u>

## 9. สินค้าคงเหลือ

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	7,664.75	4,045.96
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	228.76	338.82
อื่นๆ	<u>37.88</u>	<u>36.05</u>
รวม	<u>7,931.39</u>	<u>4,420.83</u>

สินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 ได้รวมสำรองตามกฎหมาย จำนวน 4,118.88 ล้านบาท  
(ปี 2541 : 1,868.21 ล้านบาท)

## 10. พัสตคงเหลือ-สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
อะไหล่ อุปกรณ์ และอื่นๆ	863.71	819.91
หัก สำรองพัสตเสื่อมสภาพ	<u>0.36</u>	<u>0.36</u>
รวม	<u>863.35</u>	<u>819.55</u>

## 11. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ลูกหนี้อื่น	2,926.11	2,466.85
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	<u>214.81</u>	<u>6.08</u>
	2,711.30	2,460.77
ลูกหนี้จากการทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	145.73	-
เงินจ่ายล่วงหน้า	874.45	705.86
เงินค้ำรับ	3,318.26	988.46
อื่นๆ	<u>484.21</u>	<u>423.20</u>
รวม	<u>7,533.95</u>	<u>4,578.29</u>



## 12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น

	อัตราการใช้หนี้ร้อยละ		หน่วย : ล้านบาท	
	2542	2541	2542	2541
<b>บริษัทย่อย:</b>				
12.1 บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	60.97	60.97	1,987.48	1,987.48
12.2 บริษัท PTT Philippines, Inc.	100.00	100.00	259.17	259.17
<b>บริษัทร่วม:</b>				
<u>กลุ่มธุรกิจสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ</u>				
12.3 บริษัท ไทยแอลเอ็นจีเพาเวอร์ จำกัด	40.00	40.00	150.00	150.00
12.4 บริษัท ปตท. จำกัดก๊าซธรรมชาติ จำกัด	49.00	49.00	245.00	245.00
<u>กลุ่มธุรกิจการกลั่น</u>				
12.5 บริษัท ไทยออยล์ จำกัด	49.00	49.00	427.30	427.30
12.6 บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	24.29	24.29	1,268.10	1,268.10
12.7 บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด	36.00	36.00	8,156.19	6,795.00
12.8 บริษัท สตาร์ปิโตรเลียมรีไฟน์นิ่ง จำกัด	36.00	36.00	9,433.01	9,433.01
12.9 บริษัท ไทยลูปเบส จำกัด	30.00	30.00	1,500.00	1,500.00
12.10 บริษัท ไทยลูปเบสลิ้นดิ่ง จำกัด	48.95	70.00	140.00	140.00
<u>กลุ่มธุรกิจน้ำมัน</u>				
12.11 บริษัท ท่อส่งปิโตรเลียมไทย จำกัด	30.60	30.60	880.52	880.52
12.12 บริษัท ปิโตรเอเชีย (ประเทศไทย) จำกัด	35.00	35.00	131.25	131.25
12.13 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Moaming) จำกัด	20.00	20.00	14.83	14.83
12.14 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Sanshui) จำกัด	25.00	25.00	7.17	7.17
12.15 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Jilong) จำกัด	25.00	25.00	8.13	8.13
12.16 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huidong-Haibin) จำกัด	20.00	20.00	6.54	6.54
12.17 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Kaiping) จำกัด	20.00	20.00	6.79	6.79
12.18 บริษัท ปิโตรเอเชีย (Huizhou) จำกัด	25.00	25.00	15.16	15.16
12.19 บริษัท เวียดนามแอลพีจี จำกัด	32.00	32.00	41.94	41.94
12.20 บริษัท Subic Bay Energy Company, Ltd.	50.00	50.00	0.01	0.01
12.21 บริษัท Subic Bay Fuels Company, Inc.	50.00	50.00	8.06	8.06
12.22 บริษัท Subic Bay Distribution, Inc.	50.00	50.00	4.81	4.81
12.23 บริษัท Clark Pipeline and Depot Company, Inc.	50.00	50.00	108.44	108.44
12.24 บริษัท ปตท. มาร์ท จำกัด	49.00	49.00	128.40	78.40
12.25 บริษัท KELOIL – PTT LPG SDN BHD	40.00	-	21.50	-
<u>กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี</u>				
12.26 บริษัท อะโรเมติกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	44.00	44.00	2,057.18	2,057.18
12.27 บริษัท ไทยโอเลฟินส์ จำกัด	49.00	49.00	4,156.67	4,156.67
12.28 บริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	37.94	37.94	1,176.00	1,176.00
12.29 บริษัท ปุ๋ยแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	20.44	25.00	1,792.91	1,043.00
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม			34,132.56	31,949.96



	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม		หน่วย : ล้านบาท	
	2542	2541	2542	2541
<b>บริษัทอื่น:</b>				
12.30 บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน)	13.91	13.91	166.40	312.00
12.31 บริษัท ก้าวรธรรมชาติไทย จำกัด	10.00	10.00	7.00	7.00
12.32 บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด	9.60	9.60	24.00	24.00
12.33 บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด	5.53	5.53	44.00	44.00
12.34 บริษัท บริการน้ำมันอากาศยาน จำกัด	16.67	16.67	0.02	0.02
12.35 บริษัท ปีโตรเอเชีย (Shantou) จำกัด	15.00	15.00	60.84	60.84
รวมเงินลงทุนในบริษัทอื่น			302.26	447.86
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทอื่น			34,434.82	32,397.82

ปตท. บันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยวิธีราคาทุน ราคาทุนในปี 2542 มีจำนวน 34,132.56 ล้านบาท (ปี 2541 : 31,949.96 ล้านบาท) เงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นในระหว่างปี 2542 จำนวน 2,182.59 ล้านบาท เนื่องจากในงวดนี้ได้ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท KELOIL – PTT LPG SDN BHD จำนวน 21.49 ล้านบาท และจากการเพิ่มทุนในบริษัท ปิ๊ยะแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) จำนวน 749.91 ล้านบาท บริษัท โรงกลั่นน้ำมันระยอง จำกัด จำนวน 1,361.19 ล้านบาท และบริษัท ปตท. มาร์ท จำกัด จำนวน 50 ล้านบาท

ปตท. ได้ประเมินมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ยกเว้นเงินลงทุนในบริษัทร่วม และบริษัทอื่น (ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด) ที่มีจำนวนเงินลงทุนไม่เป็นสาระสำคัญต่อการเงิน โดยปตท. พิจารณามูลค่าจากการใช้ของเงินลงทุนจากมูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดทั้งสิ้นในอนาคตของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมหรือราคาขายสุทธิเฉพาะส่วนที่เป็นของปตท. ซึ่งเชื่อได้ และเห็นว่ามูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนที่แสดงอยู่ในงบการเงินไม่เกิดการด้อยค่า

ในระหว่างปี 2542 ปตท. ได้รับเงินปันผลรวม 20.60 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นเงินปันผลจากบริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด จำนวน 5.40 ล้านบาท และเงินปันผลจากบริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน) จำนวน 15.20 ล้านบาท



### 13. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	ที่ดิน	อาคาร	เครื่องจักร และ อุปกรณ์	อุปกรณ์ จัดเก็บ ผลิตภัณฑ์	ยาน พาหนะ	สินทรัพย์ อื่นๆ	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
<b>ราคาทุน :</b>								
31 ธันวาคม 2541	1,752.19	8,759.10	52,576.81	6,041.05	818.98	6,107.61	14,462.65	90,518.39
- สินทรัพย์เพิ่ม	169.54	172.60	239.39	19.55	30.98	442.37	6,478.79	7,553.22
- ต้นทุนการกู้ยืม	-	-	-	-	-	-	2,088.16	2,088.16
- โอนเปลี่ยนประเภท	-	536.13	2,303.40	303.09	4.48	407.86	(3,574.91)	(19.95)
- สินทรัพย์ลด	-	(10.12)	(34.94)	(0.13)	(11.04)	(49.87)	-	(106.10)
31 ธันวาคม 2542	1,921.73	9,457.71	55,084.66	6,363.56	843.40	6,907.97	19,454.69	100,033.72

#### ค่าเสื่อมราคาสะสม :

31 ธันวาคม 2541	-	(3,207.48)	(18,350.23)	(3,959.74)	(630.90)	(3,904.89)	-	(30,053.24)
- ค่าเสื่อมราคา สำหรับปี	-	(520.02)	(2,761.02)	(498.34)	(87.75)	(597.79)	-	(4,464.92)
- สินทรัพย์ลด	-	4.83	34.13	0.28	2.28	40.67	-	82.19
31 ธันวาคม 2542	-	(3,722.67)	(21,077.12)	(4,457.80)	(716.37)	(4,462.01)	-	(34,435.97)

#### ค่าเผื่อการด้อยค่า :

31 ธันวาคม 2542	(11.12)	(354.80)	-	-	-	-	-	(365.92)
-----------------	---------	----------	---	---	---	---	---	----------

#### ราคาตามบัญชี :

31 ธันวาคม 2541	1,752.19	5,551.62	34,226.58	2,081.31	188.08	2,202.72	14,462.65	60,465.15
31 ธันวาคม 2542	1,910.61	5,380.24	34,007.54	1,905.76	127.03	2,445.96	19,454.69	65,231.83

ในปี 2542 ค่าเสื่อมราคามีจำนวน 4,464.92 ล้านบาท (ปี 2541 : 4,323.88 ล้านบาท) ถือเป็นต้นทุนขายจำนวน 645.78 ล้านบาท (ปี 2541 : 620.19 ล้านบาท) และค่าใช้จ่ายค่าเสื่อมราคาจำนวน 3,819.14 ล้านบาท (ปี 2541 : 3,703.69 ล้านบาท)

สินทรัพย์ประเภทยานพาหนะ ได้รวมส่วนที่เกิดจากการทำสัญญาเช่าการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2542	2541
ราคาทุน	41.26	17.70
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(11.58)	(2.78)
ราคาตามบัญชี	29.68	14.92



#### งานระหว่างก่อสร้างที่สำคัญได้แก่

โครงการท่อส่งก๊าซจากแหล่งยาดานาสหภาพพม่า เป็นโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 42 นิ้ว ระยะทางประมาณ 238 กิโลเมตร จากชายแดนไทย-สหภาพพม่า ที่บ้านอีต่อง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ไปยังโรงไฟฟ้าพลังความร้อนของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จังหวัดราชบุรี โดยมีความสามารถในการส่งก๊าซธรรมชาติได้ประมาณวันละ 1,100 ล้านลูกบาศก์ฟุต คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2543 วงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 16,500 ล้านบาท

โครงการวางท่อส่งก๊าซราชบุรี-วังน้อย เป็นโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 นิ้ว ระยะทาง 154 กิโลเมตร จากจังหวัดราชบุรี ไปยังอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อรองรับลูกค้า Independent Power Producer (IPP) และเชื่อมโยงระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติสำหรับ โรงไฟฟ้าเอกชนร่วมทั้งขยายตลาดก๊าซธรรมชาติสำหรับอุตสาหกรรมรอบกรุงเทพฯ-ปริมณฑล โดยมีความสามารถในการส่งก๊าซธรรมชาติได้ ประมาณวันละ 400 ล้านลูกบาศก์ฟุต กำหนดแล้วเสร็จในปี 2544 วงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 10,660 ล้านบาท

งานก่อสร้างคลังน้ำมันสระบุรี เป็นการก่อสร้างคลังน้ำมันความจุ 70 ล้านลิตร เพื่อเพิ่มความสามารถในการสำรองน้ำมันที่ขนส่งโดยทางรถยนต์ให้ลูกค้า กำหนดแล้วเสร็จในปี 2543 วงเงินลงทุนรวมทั้งสิ้น 1,087 ล้านบาท

ในปี 2542 ต้นทุนการกู้ยืมที่บันทึกเป็นต้นทุนงานก่อสร้าง มีจำนวน 2,088.16 ล้านบาท

อัตราการจัดตั้งเป็นทุนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 9.52 (ปี 2541 : 9.67)



#### 14. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หน่วย : ล้านบาท

	สิทธิการใช้/ สิทธิการเช่า	สิทธิในการ ดำเนินงานอื่น	รวม
<b>ราคาทุน :</b>			
31 ธันวาคม 2541	4,082.00	-	4,082.00
สินทรัพย์เพิ่มขึ้น	355.14	54.42	409.56
31 ธันวาคม 2542	4,437.14	54.42	4,491.56
<b>ค่าตัดจำหน่ายสะสม :</b>			
31 ธันวาคม 2541	(733.52)	-	(733.52)
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	(225.55)	(2.82)	(228.37)
31 ธันวาคม 2542	(959.07)	(2.82)	(961.89)
<b>ค่าเผื่อการด้อยค่า :</b>			
31 ธันวาคม 2542	(1,026.82)	-	(1,026.82)
<b>ราคาตามบัญชี :</b>			
31 ธันวาคม 2541	3,348.48	-	3,348.48
31 ธันวาคม 2542	2,451.25	51.60	2,502.85

ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี 2542 ในงบกำไรขาดทุน มีจำนวน 228.37 ล้านบาท (ปี 2541 : 294.44 ล้านบาท)

#### 15. เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อก๊าซ

ในระหว่างปี 2542 ปตท. ได้จ่ายเงินค่าซื้อก๊าซจากแหล่งยาดานา สหภาพพม่า สำหรับปริมาณก๊าซปี 2541 ที่ยังไม่ได้รับตามที่กำหนดไว้ในสัญญา Export Gas Sale Agreement (Take-or-Pay) จำนวน 50.5 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือ 1,940.86 ล้านบาท

#### 16. สินทรัพย์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	2542	2541
ลูกหนี้จากการทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	1,866.42	-
เงินประกันและมัดจำ	94.28	64.15
ลูกหนี้อื่น	26.97	22.50
รวม	1,987.67	86.65



## 17. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

หน่วย : ล้านบาท

	2542	2541
เจ้าหนี้อื่น	1,131.30	1,612.84
เจ้าหนี้จากการทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	153.74	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		
เงินรับล่วงหน้าค่าขายสินค้า	108.28	73.44
ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	420.90	481.63
ลูกหนี้การค้าด้านเครดิต	226.12	226.84
รายได้รอการรับรู้	147.19	37.20
เงินประกันสัญญา (ครบกำหนดจ่ายคืนไม่เกิน 1 ปี)	18.45	26.66
อื่นๆ	13.69	22.21
รวม	2,219.67	2,480.82

## 18. เงินกู้ระยะยาว

	2542		2541	
	สกุลเงิน	ล้านบาท	สกุลเงิน	ล้านบาท
	ต่างประเทศ		ต่างประเทศ	
	หน่วยล้าน		หน่วยล้าน	
<u>เงินกู้ยืมจากต่างประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง</u>				
ดอลลาร์สหรัฐ :				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครบกำหนดชำระคืนปี 2543 – 2558	136.44	5,145.12	139.22	5,135.97
(ปี 2541 : 2543 – 2558)				
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ครบกำหนดชำระคืน	498.61	18,802.41	419.00	15,457.08
ปี 2544 - 2556 (ปี 2541 : 2547 - 2556)				
เยนญี่ปุ่น :				
เงินกู้				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครบกำหนดชำระคืนปี 2543 – 2556 (ปี 2541 : 2543 - 2556)	15,284.18	5,668.48	16,600.82	5,320.00
พันธบัตรชนิดจำกัดผู้ซื้อเฉพาะนิติบุคคลในตลาดญี่ปุ่น (Shibosai Bond)	30,000.00	11,126.16	-	-
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2547				
ปอนด์สเตอร์ลิง :	0.63	38.79	1.88	117.15
อื่นๆ – เทียบเท่าเงินดอลลาร์สหรัฐ :	1.86	70.26	6.46	238.22
		40,851.22		26,268.42



	2542		2541	
	สกุลเงิน	ล้านบาท	สกุลเงิน	ล้านบาท
	ต่างประเทศ		ต่างประเทศ	
	หน่วยล้าน		หน่วยล้าน	
<u>เงินกู้ยืมภายในประเทศค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง</u>				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครบกำหนดชำระคืนปี 2549		3,000.00		3,000.00
(ปี 2541 : 2549)				
พันธบัตร ปตท. ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2543 – 2552		39,219.48		30,419.48
(ปี 2541 : 2542 – 2549)				
		42,219.48		33,419.48
<u>เงินกู้ยืมภายในประเทศไม่ค้ำประกันโดยกระทรวงการคลัง</u>				
เงินกู้ธนาคารออมสิน				
อัตราดอกเบี้ยคงที่ ครบกำหนดชำระคืนปี 2546 – 2550		8,000.00		8,000.00
(ปี 2541 : 2546 – 2550)				
พันธบัตร ปตท. ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2544 – 2546		2,787.00		5,008.00
(ปี 2541 : 2542 – 2546)				
		10,787.00		13,008.00
รวมเงินกู้ทั้งสิ้น		93,857.70		72,695.90
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี		7,386.34		6,777.22
รวมเงินกู้ระยะยาว		86,471.36		65,918.68

กำหนดชำระคืนเงินกู้ระยะยาว

หน่วย : ล้านบาท

	2542			2541		
	สกุลเงิน	สกุลเงิน	รวม	สกุลเงิน	สกุลเงิน	รวม
	ต่างประเทศ	ในประเทศ		ต่างประเทศ	ในประเทศ	
ภายใน 1 ปี	1,544.34	5,842.00	7,386.34	1,556.22	5,221.00	6,777.22
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	5,208.57	5,315.00	10,523.57	1,469.27	5,842.00	7,311.27
เกิน 2 แต่ไม่เกิน 5 ปี	18,416.87	14,719.48	33,136.35	4,247.50	17,234.48	21,481.98
เกิน 5 ปี	15,681.44	27,130.00	42,811.44	18,995.43	18,130.00	37,125.43
รวม	40,851.22	53,006.48	93,857.70	26,268.42	46,427.48	72,695.90





## 19. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

	หน่วย : ล้านบาท	
	2542	2541
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		
ไม่เกิน 1 ปี	4.55	2.73
เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	31.58	16.17
ค่าใช้จ่ายทางการเงินในอนาคต	(4.27)	(3.11)
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	31.86	15.79
มูลค่าปัจจุบันของหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่เกิน 1 ปี)	1.87	0.90
หนี้สินระยะยาว (เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี)	29.99	14.89
รวม	31.86	15.79

## 20. หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2542	2541
เจ้าหนี้จากการทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า	1,905.50	-
เงินประกันสัญญา (ครบกำหนดจ่ายคืนเกิน 1 ปี)	45.37	70.38
อื่นๆ	34.03	-
รวม	1,984.90	70.38

## 21. กองทุนบำเหน็จพนักงานและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กองทุนบำเหน็จพนักงาน จัดตั้งขึ้นตามระเบียบการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ว่าด้วย กองทุนบำเหน็จ พ.ศ. 2536 โดย ปตท. จ่ายเงินสมทบเข้าบัญชีกองทุนบำเหน็จทุกเดือนในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงานที่อยู่ในกองทุนฯ ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อ 4 ของระเบียบฯ กองทุนฯ มียอดยกมาต้นปี 2542 จำนวน 7.36 ล้านบาท ในระหว่างปี ปตท. ได้จ่ายสมทบจำนวน 0.88 ล้านบาท และได้จ่ายเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 0.11 ล้านบาท โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ทำให้ ณ วันสิ้นงวดบัญชีปี 2542 กองทุนฯ มียอดทั้งสิ้นจำนวน 8.35 ล้านบาท เท่ากับภาระผูกพันที่พึงต้องจ่าย ซึ่งแสดงเป็นหนี้สินในงบดุล

สำหรับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว ปตท. จ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 10 ของเงินเดือนพนักงานที่เป็นสมาชิก ในปี 2542 ปตท. จ่ายสมทบจำนวน 144.45 ล้านบาท โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเช่นกัน

## 22. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอกการตัดบัญชี

ปตท. มีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนรอกการตัดบัญชียกมาต้นปี 2539 จำนวน 2,669.94 ล้านบาท ตัดจ่ายแล้วในปี 2539 – 2541 จำนวน 2,002.46 ล้านบาท ตัดจ่ายในปี 2542 จำนวน 667.48 ล้านบาท ครบทั้งจำนวนแล้วตามนโยบายการบัญชีข้อ 3.12



## 23. รายได้จากการขาย

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	156,628.43	143,391.47
ผลิตภัณฑ์ก๊าซ	<u>70,673.83</u>	<u>69,377.78</u>
รวม	<u>227,302.26</u>	<u>212,769.25</u>

## 24. รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	5,992.03
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	642.76	906.51
ดอกเบี้ยรับจากลูกค้าชำระเกินกำหนด	553.20	1,300.91
รายได้ค่าขนส่ง	420.60	464.33
ดอกเบี้ยรับจากลูกค้าชดเชยระยะเวลาชำระหนี้	254.19	62.80
รายได้ค่าปรับ	72.48	298.60
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	20.60	22.58
กำไรจากการเอาประกันภัย	0.90	0.56
รายได้รับคืนจากเงินกองทุนบำเหน็จพนักงานสูงกว่าภาระผูกพัน	-	43.49
อื่นๆ	<u>577.70</u>	<u>908.43</u>
รวม	<u>2,542.43</u>	<u>10,000.24</u>

## 25. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

หน่วย : ล้านบาท

	<u>2542</u>	<u>2541</u>
(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยน		
ซึ่งเกิดจากการชำระคืนเงินกู้	(36.42)	(165.39)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นๆ	102.57	629.11
(กำไร)ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		
ณ วันสิ้นงวดของเงินกู้	2,580.56	(6,801.02)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตัดจ่าย		
จากการเปลี่ยนแปลงระบบแลกเปลี่ยน		
เงินตรามาเป็นแบบลอยตัว	-	<u>7,447.85</u>
รวม	<u>2,646.71</u>	<u>1,110.55</u>



## 26. จำนวนพนักงานและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน

	2542	2541
จำนวนพนักงาน ณ วันสิ้นปี (คน)	3,334	3,466
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานสำหรับปี (ล้านบาท)	2,606.09	2,538.81

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน สำหรับปี 2542 จำนวน 2,606.09 ล้านบาท (ปี 2541 : 2,538.81 ล้านบาท) บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร จำนวน 2,450.94 ล้านบาท (ปี 2541 : 2,390.92 ล้านบาท) และจัดสรรเข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต จำนวน 155.15 ล้านบาท (ปี 2541 : 147.89 ล้านบาท)

## 27. เงินรางวัลพนักงานและกรรมการ

ในปี 2542 ปตท. ได้ประมาณเงินรางวัลพนักงานและกรรมการ จำนวน 358.32 ล้านบาท โดยบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เพื่อเสนอขออนุมัติจัดสรรจากกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ เงินรางวัลดังกล่าวจะจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังแล้ว

## 28. การจัดประเภทบัญชีใหม่

ปตท. ได้จัดประเภทรายการบัญชีในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีของปีปัจจุบันตามมาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิตามที่ได้อายงานไปแล้ว ยกเว้นที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 และข้อ 5

## 29. โครงการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับเทคโนโลยี ค.ศ. 2000

(สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในฐานะผู้ตรวจสอบงบการเงินไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลตามหมายเหตุข้อนี้)

ปตท. ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับปัญหาปี ค.ศ. 2000 เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว ในระหว่างปี 2542 โดยมีค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นจริงเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 62 ล้านบาท

ภายหลังวันที่ในงบดุลจนถึงวันที่ 24 เมษายน 2543 ปตท. ไม่ได้รับผลกระทบจากปัญหาปี ค.ศ. 2000 แต่อย่างใด โดยสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องตามปกติ

## 30. เครื่องมือทางการเงิน

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2537 ปตท. ได้ลงนามในสัญญาเงินกู้จาก The Meiji Mutual Life Insurance Company/The Industrial Bank of Japan, Limited ในวงเงิน 6,913.80 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 4.70 ต่อปี โดยได้ทำสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของค่าเงินเยน เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2537 โดยทำ Currency & Interest SWAP ในสัญญา ISDA : Interest Rate and Currency Exchange Agreement เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในวงเงินเทียบเท่า 69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 7.50 ต่อปี โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่เบิกเงินกู้ดังกล่าวคือวันที่ 12 ตุลาคม 2537



เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2542 ปตท. ได้ทำสัญญาเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า จำนวน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อชำระคืนเงินกู้ Term Loan Facility ที่จะครบกำหนดในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 ที่อัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ 38.11 บาทต่อเหรียญสหรัฐ สัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2542

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2542 ปตท. ได้จัดทำสัญญาซื้ออัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า เพื่อชำระคืนเงินกู้ IBRD ในวันที่ 17 มกราคม 2543 ดังนี้

สกุลเงิน	จำนวน	อัตราแลกเปลี่ยน (บาท : หน่วย)
DEM	989,000	20.38500
CHF	2,058,000	24.90500
GBP	658,000	62.98300
JPY	94,000,000	0.37985
NLG	286,000	18.09500

### 31. ค่าใช้จ่ายโครงการปลูกป่า

เป็นโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองราชย์ปีที่ 50 ซึ่งคณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้มีมติเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2537 ให้ ปตท. เข้าร่วมโครงการ โดยกำหนดวงเงินไม่เกิน 3,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินการ 1 ล้านไร่ และใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ ปตท. ปีละไม่เกิน 600 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นไป ปตท. เป็นผู้บริหารโครงการเองทั้งการปลูกป่า และดูแลรักษาเป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี

เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2541 คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้มีมติอนุมัติขยายระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการเป็นระยะที่ 2 ต่อไปอีก 6 ปี (ปี 2542-2547) โดยใช้งบประมาณจำนวนเดิมที่ได้เคยอนุมัติไว้ในครั้งแรก จำนวน 3,000 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการหลัก (การปลูกป่าและบำรุงรักษา) และโครงการเสริม (เพื่อความอยู่รอดของป่า) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรและเยาวชนในพื้นที่มีความห่วงแหน และปกป้องดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ให้คงอยู่ถาวรตลอดไป

ปตท. ได้ดำเนินการปลูกป่าในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบันแล้วเสร็จ จำนวน 765,387 ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ 42 จังหวัด ค่าใช้จ่ายจนถึงสิ้นปีนี้มี จำนวน 1,980.91 ล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี 2542 จำนวน 326.71 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายดังกล่าวแสดงในงบกำไรขาดทุนโดยเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหาร



### 32. เงินนำส่งคลัง

ในปี 2542 ปตท. มีกำไรก่อนหักขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนตัดจ่าย จำนวน 6,310.09 ล้านบาท เมื่อบวกคืนรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ 1,392.74 ล้านบาท และเงินรางวัลพนักงานและกรรมการ 358.32 ล้านบาท รวมเป็นเงินจำนวน 8,061.15 ล้านบาท เพื่อนำมาคำนวณเงินนำส่งคลังในอัตราร้อยละ 35 ซึ่งเท่ากับ 2,822 ล้านบาท ตามที่ได้แสดงไว้แล้วในงบกำไรสุทธิ ซึ่งเงินนำส่งคลังจำนวนดังกล่าวกระทรวงการคลังจะพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

### 33. ภาระผูกพัน

ตามข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้น ปตท. มีภาระผูกพันต่อบริษัทร่วม 3 บริษัท ที่จะต้องให้การสนับสนุนทางการเงินที่เพียงพอ รวมทั้งจัดหาเงินทุนหมุนเวียนเพื่อดำเนินงานตามสัดส่วนของการถือหุ้น ในปี 2542 เป็นเงินประมาณ 431 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเทียบเท่าประมาณ 16,250 ล้านบาท (ปี 2541 : 17,450 ล้านบาท) นอกจากนั้น ปตท. ยังมีภาระผูกพันกับบริษัทร่วมในการซื้อและ/หรือขายวัตถุดิบ รวมทั้งซื้อสินค้าสำเร็จรูปจากบริษัทร่วม

### 34. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง

34.1 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2543 บริษัท Total Myanmar Exploration and Production และบริษัทร่วมทุน ได้มีหนังสือขอเรียกเก็บเงินค่าก๊าซธรรมชาติที่ ปตท. รับต่ำกว่าปริมาณที่กำหนดไว้ในสัญญา Export Gas Sale Agreement (Take-or-Pay) ในระหว่างปี 2542 คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้นประมาณ 277 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีกำหนดชำระเงินภายในวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2543 ปตท. ได้ขอการจ่ายเงินดังกล่าวไปก่อน โดยได้นำเรื่องเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาถึงภาระและผลกระทบจากการจ่ายเงินดังกล่าว เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2543

34.2 ผู้รับเหมาต่างประเทศรายหนึ่งมีกรณีพิพาทกับ ปตท. โดยยื่นฟ้อง ปตท. ต่ออนุญาโตตุลาการของการค้าระหว่างประเทศ เรื่องผิดสัญญาจ้างเหมาวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติคู่ขนานระหว่าง ระยอง-บางปะกง-วังน้อย ด้วยจำนวนทุนทรัพย์ประมาณ 65 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการทำคำให้การ ซึ่งอนุญาโตตุลาการจะนัดพิจารณาคดีโดยสืบพยานในประเทศไทย

34.3 ลูกค้ำก๊าซธรรมชาติ จำนวน 2 ราย ได้ฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายเนื่องจากการรับก๊าซธรรมชาติ จาก ปตท. จำนวนทุนทรัพย์ประมาณ 580 ล้านบาท คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

34.4 ปตท. ถูกฟ้องให้รับผิดชอบค่าเสียหายเกี่ยวกับการจ้างเหมาทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์จำนวนทุนทรัพย์ประมาณ 7.7 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการนัดสืบพยานจำเลยของศาลแพ่ง



### 35. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในงบการเงิน

35.1 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2543 ปตท. ได้ออกพันธบัตรการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543 โดยกระทรวงการคลังไม่ค้ำประกัน รวม 3 ครั้ง มูลค่ารวมทั้งสิ้น 5,000 ล้านบาท ครบกำหนดไถ่ถอนในปี 2550 - 2552

35.2 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2543 ปตท. ได้ร่วมลงนามในสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างหนี้บริษัท ไทยออยล์ จำกัด กับตัวแทนเจ้าหนี้และผู้ถือหุ้นรายอื่น ทั้งนี้ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2542 ซึ่งอนุมัติให้ ปตท. ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้บริษัท ไทยออยล์ จำกัด โดยรักษาสัดส่วนการถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49.99 ด้วยการเพิ่มทุนภายในวงเงินเทียบเท่าประมาณ 350 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และให้ ปตท. เข้าร่วมทุนในบริษัท ไทยพาราไซลีน จำกัด ซึ่งเป็น บริษัทในเครือไทยออยล์ โดยลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิจำนวนเงินเทียบเท่าประมาณ 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ ให้ ปตท. ดำเนินการจัดหาเงินจากการกู้ยืมและ/หรือออกพันธบัตรในประเทศ และ/หรือต่างประเทศ ภายในวงเงินเทียบเท่าไม่เกิน 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยกระทรวงการคลังไม่ต้องค้ำประกัน